

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Miercuri și Duminică, Fetișă, cându concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 12 Septembre 31 Aug. 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Brasiovu 11 Sept. n. Intre alte vîp-time, cu care comun'a noastră plati mortii tributulu seu numeramu astadi si pe bravulu nostru concetatienu negutiatoru si proprietariu de casa Nicolae Voinescu, carele in etate de 72 ani si dupa o vietia fericita de 47 ani in casatoria, in urm'a unei bóle tîfóse numai de 3 zile repausã pe la 2 óre d. a. in Domnulu. Crestinu evlaviosu, romanu bunu, patriotu lealu, aflamu pe acestu concetatienu alu nostru de unu siru lungu de ani cá curatoru si reprezentantu la biseric'a cea mare dela St. Nicolae, cá eforu si benefactoru alu scóleloru intre fruntasi, mai tardiu cá censoru la banc'a nationala, mai in scurtu, la mai multe locuri de onóre in comun'a noastră si in gremiulu comerciantiloru. Nicolae Voinescu lasã in doliu mare pe bun'a si evlavios'a socia, cocón'a Eufrosin'a n. Ciurculu si pe fies'a cocón'a Zoe ved. Dima, mama la patru fii, cum si pe alte rudeni.

Coler'a perdu de cateva zile din puterea sa multu; eri de ecs. n'ar fi muritu nimoni de acea bóla, precum se spune. Intre acestea gazet'a germana de aici publicã list'a mortiloru din tóte partile comunei pe timpulu dintre 21 si 31 Aug. Aceasi suie la 93. Dintru aceia numai vreo 16 au muritu de alte bóle, éra cailti de colera. List'a e facuta dupa confesiuni. Din aceeași se vede, ca in acelea zile din confesiunea evangelica (sasi) au muritu in proportiune mai multu decatu din tóte celelalte. Acesta impiegiurare da ocaziune a cerceta mai deaprópe dupa causele fisice si psihice ale aoleia.

Gazet'a germana inoa'si ridicã abié vocea in contra necuratiuniloru mai alesu dela mace-lari. A fostu timpulu odata de a nu mai tacé in placerea cutaroru veri, nepoti, cumnati etc.

Dintre **Ternave** 31 Aug. 1866.

Meditatiuni din timpulu siedintieloru asociatiunei romane transilvane, pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, 28 si 29 Augustu 1866.

Pentruca din diversele idei ce se voru fi formatu in capetele desclinitiloru privitori si decursulu siedintieloru adunarei asociatiunei romane tîenute in Alb'a Iulia in 28 si 29 Aug. a. c., se mai ésa unele si la ivéla afara de capetele in cari s'au formatu, si se ajunga sub judecat'a on. publicu, carele se le védia realitatea si se judece: déoa ele au avutu dereptu a se produce in nesce creeri ori nu; — din partem iuca pana ce me afiu sub viuele impresiuni ce au deprinsu asuprami aspectulu si decursulu adunarei asociatiunei nóstre din acestu anu, grabescu a 'mi comunicã meditatiunile mele din timpulu siedintieloru asociatiunei, de cumva voru poté fi norocóse a capetã locu in pretiuit'a Gazeta, pentruca se védia si on. publicu si se judece, déoa ele dupa realitatea s'a au avutu dereptu a se mai produce in natura si a 'mi mai molestã facultatea de cugetare! —

Mi este inca in viua aducere aminte placerea ce am gustatu indata ce in 27 dupa amédi am intratu in cetate — (nu in forta:étia), vedindu multime de ómeni bestrani si teneri, preoti si mireni, oficiali si economi, éra acesti'a toti de pusetiuni mai nalte si mai de rondu, adunati din diverse parti ale patriei, ma si de prin Ungari'a, ori mai bine dicundu din partile a neose, cari parte isi congratulau revederea sanetósa si in pace; parte se preambiau meditando asupra momentuositatii afacerei, carea i chiamã din departare la Alb'a Iuli'a. — Intr'aceea privirile placute ale acestei dile de 27 Aug. le a acoperitu intunereoulu serei curendu, care

inse iuca n'a petrecutu a si dá tributulu seu de placere, in frumsetianduse cu concertulu de violina alu Domnisiórei Elis'a Circa si cu discursurile intretimate alu Domnisiórei Valeria Papp si alu tenerului Corneliu — oari presemnau momentuositatea timpulu urmatoriu, si delectau animele privitoriloru, cari admirau dibaoi'a artei si se desfatau vedindu inaintarea nationala. — Nóptoa trecù legananduse in impresiunile placute ale momenteloru trecute, si in sperantiele festivitatii mai momentóse si mai solemne a dilei urmatórie. Urmã apoi si diu'a urmatória de 28 Aug. si pe 9 óre curgea multime de barbati si multime de Dómne la biseric'a gr. res. unde erã menitu loculu adunarei, si unde adunarea se si desohise dupa 9 óre cu tóta solemnitatea, din partea Escelentiei Sale Dlui mitropolitu Andreiu bar. de Siaguna. Nu mi este inse scopulu a descrie decursulu lucruriloru mai departe si mai detaliatu, ca-ci de un'a parte credu, ca spre descrierea cursulu adunarii se va aflã ver' unu corespondinte alu Gazetei mai aptu — care póte fiindu mai deaprópe ori si chiaru din loculu adunarei*), n'a fostu distrasu, de catu numai prin contemplarea decursulu siedintieloru adunarii, pre candu eu si altii mai furamu cuprinsi si cu cunoscenti'a ómeniloru si a locuriloru pentru noi mai nóua; éra de alta parte si scopulu meu premisu este numai descoperirea cugeteloru ce mi au venitu in decursulu siedintieloru adunarei asociatiunei din acestu anu. Si éta oa ce meditatiuni mi ocupau mintea in decursulu siedintieloru si la privirea adunarei preste totu, si a barbatiloru adunati in specie.

Preste totu privindu compusetiunea si activitatea adunarii, me delectam vedendu, cumca adunarei maréte, númerose, si amesuratu scopulu chiaru momentuose, acum nu i lipsi corón'a brilianta, adica demnitaru cei mai inalti: Escelentiele Sale Domnii mitropolitu si D. presiedinte alu curtiei casationali transilvane, si de acesta coróna se apropiu alti barbati insemnati prin caruntati'a intielépta, pusetiunea momentósa in societate si prin zelulu de care sunt insufletiti intru eluptarea fericirei nationali, cari cá nesce parenti setosi de fericirea fiiloru, saltau de bucuria vedendu vivaocitatea acestora in calea progresulu de scientie si cultur'a nationala; érau momente de indestalire pentru mine acelea in cari m'am intretienutu, in decursulu cuventarii de deschiderea siedintieloru asociatiunei tîenute de Esc. S'a mitropolitulu bar. Andreiu de Siaguna cu multa insufletire, si a altei (cuventarii) de bineventare tîenute de catra omulu poporului D. Icaze Acsente; mi insuflá sperantiele dulci alu unui venitoriu nationalu securu, seriositatea cu carea incepura a si face adunarii relatiunile despre activitatea s'a din decursulu anulu 1865/6, oficialii asociatiunei, si interesarea, cu oarea membrii asociatiunei bestrani si teneri ascultau si judecau cuprinsulu acestoru relatiuni; — éra rezultatele relatiuniloru serióse si ale pertractariloru viue si óreoum pre langa tóta seriositatea, — afabile, urmate din partea adunarii asupra acelor relatiuni, conducerea intielépta si decursulu modestu alu siedintieloru, me facù se mi uitu si de datorinti'a de ami restaurã corpulu cu manca ea si beutur'a de lipsa!

Dara ce se vedi? ori si ce placi in acest'a lume sunt numai din lume! sunt trecutórie si nedepinite „sunt bona malis mixta, vel si volueris contrarium“. — In mediuloculu privitoriloru preste totu mi vinea incidente si special, si acestea apoi influentiau asuprami nu totu intru o forma de placutu, ca-ci me bucuram vedendu, ca publiculu romanu preste totu se interesésa de literatur'a nationala preste totu, ceea ce a documentatu prin convenirea númeroasa la

*) Cari pretendu a fi fostu si mai ocupati. — Red.

loculu adunarii; me bucuramu vedendu zelulu de inaintare nationala in un'a multime de barbati romani de pusetiune mai nalta si mai de rondu; me bucuramu vedendu cum stringe mana sincera spre colucrare unita in poteri si in scopu, flórea natiunei mai din tóte anghurile patriei; inse placerea mi se amarã cautandu mai cu de amenuntulu si vedendu, ca patri'a nu isi are unele parti reprezentate la atare actu nationalu santitu prin scopulu seu, si corporatiunea ce formésa spiritulu natiunei, adica intieleginti'a suferé de absentia unui numeru fórté insemnatu, din membrii sei de pusetiune si capacitate! Gherl'a, Naseudulu, Fagarasiulu, Brasiovulu si Silvani'a nu erau reprezentate de locu, ma ce e mai multu pre la Naseudu si Gherl'a nu se mai afla acum nece membri. — Episcopi, canonici, deregatori de pusetiune inalta, capetenii de jurisdictiuni, consiliarii de dicasterii si alti barbati insemnati lipsiea un'a multime. Acestu lucru marturisescu ca mi erã batatoriu la ochi, ca-ci déoa afara de un'a elita si un'a multime de intieleginti de pusetiune mai secundaria s'au potutu infaciesiã la adunare, atunoi nu mi potui esplicã, cumca ce cauza ar fi potutu retiené pre demnitaru bisericescu si pre un'a multime de barbati insemnati civili in deregatorii insemnate si cu stare mai favoritoria, cá se nu se infaciesiese la aceeași adunare? (Va urmã.)

Din secuime. Dupa decursulu anulu 1861, luandu in considerare starea romaniloru din Giurgeu (Gyergyó), supr. jude r. Il. S'a D. Adam de Szabo, si aflandu 8 comune curatu romane, in urm'a petitiunei romaniloru respectivi s'a dispusu unu judeciu cercuale in Tulgesiu, pentru usurarea comuneloru mentionate. Aceste incepundu a gusta din nectarulu unei griji mai deaprópe si a se bucura de dreptulu si usulu limbei romane, progresara pre di ce mergea in cultura imbunandusi si starea materiala pana la inoeputulu anulu 1866, candu revocanduse dela Il. S'a D. Adam de Szabo, oficialatulu scaunale a taiatu 2 comune, anume Varizulu (Várhegy) si Sermasiulu (Szalamás) de catra judeciulu procesuale romanescu, anecdandule scaunulu de subjude r. din Gy.-Szt.-Miklos, luandu de pretecestu departarea comuneloru memorate dela resediulu judeciului procesuale, fara cá comunele numite se se fiaplansu vreedata in contra acestei departari.

Va dice cineva, ca intru adeveru departarea e insemnata, dar' óre mai voiesce prunculu a se osteri pana la maica s'a, ce sta in distantiã de 10 pasi, séu se va arunca in braziulu alé-nului, ce sta in departare de 3 pasi? Ori si cine nu va fi atatu de obscuru, incatu se-mi afirme parerea din urma, ci standu pre langa adeveru, va afirma bucuria prunculu a fi in braciule maicei sale. Astfelu suntemu noi romanii din comunele mentionate, carii dupa unu siru lungu de ani pleni de suferintie, pre langa celea mai mari apasari nu neamu dediositu a ne perde esistinti'a nationala in mediuloculu elementulu strainu; ma ou entusiasmu intimpinaru etatea de auru si smulganduse din braciule strainulu, neamu aruncatu in sinulu maicei nóstre, si avendu notarii si judii nostri romani, ceteamu resolutiuni romane, ne poteamu exprime dorerile cá romani romanescu, si asia prosperandu pre tóta or'a ne simtieamu fericiti. Inse abia gustaramu din pocalulu dulcetiei, candu ni se si rapi din mana, obtrudandunise de causa departarea, si acum de nou gememu supt liter'a maghiara!

Nici una data amu auditu vreunu versu romanescu din acestea comune suspinandu in contra acestei departari, ma din contra acum fiacare gelescu aducundusi aminte de momentele de trista aducere aminte. . .

Compatimirea, indurarea si crutiarea nóstra os o simti in numele si in loculu nostru oficio-

latulu soanale fara de cea mai bagatela tanguire din partene, pentru noi e o simpla injuria, neindurare si necrutiere, pentruca, pana candu eramu supt judeciulu cerouale romanu, aveamu antistitii de romanu, aveamu resolutiuni romane, ne esprimamu dorerile romanece si nula maica vitriga, oi la maica dulce; acum inse intorcunduse ventulu si mantelulu s'au intorsu dopa ventu; éta in comun'a Sermasiu, ai carei locuitori sunt curatu romani, fiindu si oativa locuitori maghiari numai de curundu acolo colonisati (venetici), se si asiedià jude si notariu de natiune maghiara, si tôte afacerile romaniloru mergu pre pitioru maghiaru! In comun'a Varvizu domnia linisce preste totu, venitele crescea, acum inse de acestea voiescu a ne despoia incurcandune in procesu.

O! prevedintia, demiteti radi'a indurarii si spre miserane positiune — si destépta compatimire, inse nu faciarita nece nepoftita, ci ofata, si déca ne ai compatimitu candu nu amu fostu de compatimitu, compatimescene si acum candu meritamu compatimire! — Éoa ecsemplu de fratietate, atunci, candu legea ne indéptatesce se ne respectamu limb'a si interesele imprumutatu. Óre de ce nu se ecsecutésa legea din 1863—4 cu rigorositate? Credemu, ca r. guberniu alu tierii va binevoi a ecsecuta cu strictetia mai imperiósá valórea legii, primindu in cunoscentia reulu ce ni s'a facutu din partea oficiolatului, ne va reaneca ér' la cerculu romanescu unde amu fostu, fara a fi casianatu cuiva cea mai mica umbra de vreuna crima, prin care amu merita perderea dreptului de limba cu o astfelu de anecare facuta din adinsu cu scopu de a ne desnatiionalisa si minorenisa. Cá civi credintiosi tronului pretendemu aperature in contra incercariloru de asuprire natiunala, si pe calea legii trebuie se ne aflamu aperature, déca legile n'au ajunsu a fi satira. — U.

Clusiu 10 Sept. n. Esc. S'a Dn. Lad. Vas. Popu presiedinte alu curtii de casatiuno se afla multiamita cerului, restauratu deplinu in sanatatea sa. —

— Mósiele dlui B. din Blasiu au produsu aici cea mai neplacuta intiparirea. Las' ca autorului i se póte dice in tóta privint'a Theoria sine praxi, dar' apoi tocma acum s'a destepat elu din somnu? Déca membrii romanesci ai dietei din an. 1863 et 64 s'au portatu in ochii lui cá nisce renegati, apoi dn. B. erá si pe atunci totu in Blasiu, pentruce nu ia dascalitu pe atunci prin foile publice? Pentruce? Din cauza ca si-a temutu lefsiór'a. Si de ce n'a facutu cá se'lu aléga pe elu in dieta spre a corege si a dascali pe ceilalti membrii? — Inse cine se'si méi pérda timpulu cu critic'a unor teorii atatu de confuse. Destulu ca sunt unii ómeni, carii sémana fórté cu clopotulu ce chiama pe altii la biserica, éra elu nu deseinde nici odata din turnu. De aceea politic'a acestei clase de ómeni nemtii o numescu cu totu dreptulu Kirchthurmpolitik. Mai sunt altii, carii din chiliti'a lor scriu, amerintia, dau din mani si din pitioru cá si cum ei aru dispune preste 200 mii baionete, candu ei nu dispunu nici preste 200 mii bóbe de fasole. Se pare ca dn. B. din Blasiu n'are nici idea despre valórea majoritatii parlamentare in o tíera monarchica constitutiunala, ba elu n'are nici ide'a de renegatu, are inse fruntea de a da cu ciomagu'n balta si a stropi in tôte partile. Éca asié sunt teoreticii „Stubengelehrte.“

— De cateva dile iucóce, éra mai alesu dela departarea dlui presiedinte comite Crenneville multe voci din tienutulu acesta incepura a cere cu totu adinsulu tramitarea unei deputatiuni la Vien'a. Nu sciu ce voru fi dicéndu la acesta si alti romani*). X. Y.

Dela Campia. Cetindu in numerulu Gazetei 26 pasagiulu corespondintiei din Clusiu: „dd. protopopi Elechesiu si Chetianu de si au fostu membrii comitetului, nici odata nu s'au prezentatu; oaus'a firesce n'a fostu alta, decatu ca n'au volitu se aléga pre altulu, decatu pre Iosifu Hoszu, precum s'a vediutu la votisare, oa-ci parte dloru, parte prin subalternii preoti iau sedusu si indemnatu a votisa numai si numai pentru Hoszu,“ niamu scarbitu din sufletu. Bastardi fii ai natiunei sunt acesti dd. protopopi, déca n'au colucratu pentru fericirea natiunei, ne demni patrioti, déca au puróssu urmandu directiunei contrarie intereselor patriótice, condemnaveri la colocuirea cu aspidale si cu hienele; de alta parte negru e acela, care ésa in

publicu cu blamari, reu informandu opiniunea publicá despre unulu séu altulu, cari póte sunt si acesti dd. protopopi, intru nimica mustrandu consciint'a pentru procedur'a contraria intereselor natiunii, precum voiesce d. corespondinte ai presenta in publicu, fara indoiala cu cugetu reu de ai condamna la mórté morala, nimicindule esestimatiunea si onórea.

Pentru aceea lasamu se vorbésca actulu alegerei pentru constatarea adevérului ce l'a infaciosiatu acea corespondintia. Alegerea a decursu in 22 Febr. intre dd. Demetriu Moga si Iosifu Hoszu, fiindu cela desemnatulu autonomistiloru, éra cesta alu unionistiloru, séu mai bine disu alu fusionistiloru, carii de timpuriu apucaseru tôte oalile pentru reusirea cu unionistulu loru desemnatu Iosifu Hoszu, folosinduse de tôte midilócele pentru scopulu seu.

Deci s'au luat loulu alegerii Mociulu, locuinti'a dlui Hoszu. Au amblatu de timpuriu emisari unionisti prin tôte comunele, cu deosebire prin celea locuite de nobili, amagindui cu felurite promisiuni si cu vechile prerogative nobilitare; de alta parte judii procesuali — maghiari — au asudatu multu dascalindu poporulu in contra preotiloru si a deregatoriloru romani, calumniandu si strigandu in gur'a larga: se nu asculte nimeni de densii. Dupa acestea apropienduse diu'a alegerei, au incredintiatu pre nobili hadnagiloru sub grea respundietate pentru casulu de raticirea vreunui dintre sufletele concredite grijei lor, éra pre censisti iau datu in grija judiloru comunali. Si unii si altii fideli misiunii sale, amblandu din casa in casa, au adunatu pre toti nobilii fara desolinire, déca e posesionatu séu cersitoriu, maiorenu séu minorenu, si asié sub conducerea hadnagiloru, a notariloru si a judiloru comunali au sositu celi din cerculu Milasiului si alu Ormenesiului — unde se afla fórté multi nobili — in diminéti'a dilei 21 Febr. la Ormenisiu, prim'a statiune de ospetiu pentru alegatorii dlui Hoszu, — de unde impertindulise mancare si beutura intre celea mai scandalóse injuraturi asupra intielegintiei romane preotiesci si mirenesci — au plecatu la Camarasiu a dou'a statiune de ospetiu, unde ajungendu éra si primitu mancari si vinarsu, sér'a precum si diminéti'a pana la ametiala, — de unde apoi adunati sub trei stéguri sub conducerea unionistiloru au plecatu catra Mociu, unde ajungundu intre sberaturi egomotóse de „éljen követünk Hoszu Jozsef“, precandu pucini censisti si nobili bine simtitori stetea in adunca tacere privindu cu fruntile incretite de mahnire si nemultumire pentru nedreptatea si injuri'a facuta natiunei romane prin aplecarea art. 2 a lezei elective celei soóse din mortii, — din anulu 1848, comisiunea ei-a inceputu lucrurile in una sal'a indesuita de unionisti cu tóta disordinea, — nobilii catu de sdrentiosi — pana si pruncii, ma si trei din una casa votisanti pentru dlui Hoszu in laintru erau bine vediuti, éra in afara cu butóiele in spinare alergau condusi de hadnagi la ospetaria, pre candu censistii votisanti pentru dlui Moga deochiati, injurati, ma dati si pre trepte in diosu — mancau din traistrelé sale. — Preotimea romana erá veghiata din tôte partile, cá nu cumva se amageasca poporulu, precum diceau ungurii. Protopopulu Elechesiu fú de nenumerate ori tentatu spre a se dechiara pentru deputatulu unionistu, respingandu si invingundu tôte ispitele, cu multa tarisufletésca, asié precum cere natiunea si patri'a dela fiacare romanu, cu atatu mai vertosu dela preoti si protopopi, a suferitu de catra unii, nu numai de catra maghiari, dara ceea ce ne este mai cu durere si de catra unii romani — si atacuri injurióse, sustienendule si respingandule cu multa onóre, in oatu poporulu a eruptu in strigari, se traiésca dlui protopopu. S'a strigatu in publicu si cea mai mare si mai cornurata mintiuna: oa preotii romani — sunt corupti cu bani spre a amagi poporulu, precum si ca invetiati romani nu dau man'a cu ungurii, pentru cá se póta fi ei romanii in deregatorii cu lefe mari, oa-ci altmintrea nu potu fi domni ne avendu posesiuni — pre candu dnii de natiunea maghiara voru a servi publiculu in 10 ani fara simbria, la care impregiurare 'ia sucesu protopopulu Elechesiu a constringe pre columnianti la deprecare si la retragerea asertiunei lor, combatandui cu argumente din esperiinti'a de adi. Amu fostu fortunati cu ocaziunea fatalei alegerei a vedé pre comitele supremu, pre vice comitele fratele dlui Iosifu Hoszu, pre primariulu jude, pre doi solgabirai maghiari, — pre cela romanu nu l'amu vediutu, amu vediutu in

urma si pre Stuhl-Rictor din ceroulu Tecei cu fórté pucini alegatori.

Uitamú acea singura si mai crestinésca fapta strigata in publiculu chiamatu la alegere, cumca se dau bani imprumutu voitoriloru ai lua. Fapta in adevéru crestinésca si demna de tóta recunoscentia in acestu timpu lipsitu. Numai oatu acelu imprumutu avea locu a se publica prin comune, éra nu in publiculu alegatoriu de deputatu. — Se latise si faim'a ca ar fi facute si tôte dispusetiunile pentru detienerea romaniloru in casulu de opunere la directiunea luata pentru reusirea cu dlui Hoszu; ceea ce s'a aratatu ne adevératu prin decurgerea lucrariloru.

In astfelu de pusetiune intieleginti'a romana, preotii cu deosebire cei din cerculu Ormenesiului de Campia s'au marginitu pre langa presentarea unei dechiariatiuni primite de catra comisiune spre inaintare la locurile competente.

(Este totu cam de coprinsulu altoru dechiariatiuni romanesci, cunoscuté din alte cerouri de alegere.) (Va urmá.)

Din cerculu Cehului 6 Sept. 1866. E cunoscuta neaudit'a injuria, ce se facu romaniloru din acestu cercu cu ocaziunea alegerii de deputatu. Tocma audimu, ca realegerea e aprópe, dar' salvarea onórei romaniloru, cari posedu majoritatea, inca trebuie se ne apase consciint'a la micu si la mare, cá se dovedimu lumii, ca romanulu pretiesce dreptulu politicu mai pe susu de tôte. Scimu, ca tóta natiunea privesce la actulu acesta cá la o dovada de viatia, care se mai afla in vinele romanului si in concordi'a ce domina intre noi; acum vomu vedé bravur'a si tari'a de sufletu a barbatiloru nostri si mai credemu, ca D. prota Gregoriu Popu si D. jude s. cercualu Alecsandru voru fi ecsemplariulu soliditatii si alu curagiului, care i caracterisésa dimpreuna cu pe cealalta brava intielegintia si poporu. Candidatu mai devotatu binelui si intereselor nóstre, mai solidu in caracterulu seu, decatu cum cunoscemu pe D. Buda Alecsandru nu ne trebuie; inse unire si concordia, pe care se le admire antagonii, candu voru vedé concentrata increderea tuturoru romaniloru in persón'a Dsale. Se traiésca D. Buda Alecsandru!

Mai multi alegatori solidari.

Tractatulu de pace

intre Austri'a si Prusi'a din 23. Aug. 1866.

(subscrisu la Praga in 23 Augustu 1866 si totu acolo ratificatu la 30 Augustu 1866.)

Noi Franciscu Iosifu Antaiu, din grati'a lui Domnediu imperatu alu Austriei; rege alu Ungariei si Boemiei, rege alu Lombardiei si Venetiei, alu Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galitiei, Lodomeriei si Istriei; rege alu Ierusalimului etc. etc.

facemu cunoscutu si recunoscemu ou acést'a:

Dupa ce intre impoteritulu nostru si intre cel'a alu regelui Prusiei la 23 l. c. in Prag'a s'au incheiatu si subscrisu tractatu de pace, care e din cuventu in cuventu cum urma:

In numele Treitatii pré sante si nedespartibile!

Mai. S'a imperatulu Austriei si Mai. S'a regele Prusiei, insufletiti de dorinti'a, a redá tíeriloru bunetatile pacei, au otaritu a strafórmá preliminariele subsemnate in Nicolsburg la 26 Iuliu 1866 in tractatu de pace definitivu.

Spre scopulu acést'a Mai. loru si-au alesu cate unu impoteritu, si anume:

Mai. S'a imperatulu Austriei:

Pe consiliariulu seu intimu si camerariu, trimisulu straordinariu si ministrulu impoteritu, Adolf Maria conte de Brenner-Felsach. comandante alu c. r. ordinu Leopoldinu austr. si cavaleru alu r. ordinu alu vulturelui rosu de cl. antai'a prus. etc. etc.

si Mai. S'a regele Prusiei:

Pe camerariulu consiliariulu seu intimu si impoteritulu, Carolu conte de Werther, cruce mare a r. pr. ordinu alu vulturelui rosu cu frundie de stejariu si alu c. aust. ordinu Leopoldinu etc. etc.

cari in Praga s'au adunatu la conferintia si, dupa insohimbarea impoteririloru ce se aflara legale, s'au unitu despre articuli urmatori:

Art. I. In vinitoriu si pentru totudeun'a se domnésca pace si amicitia intre Mai. S'a imperatulu Austriei si intre Mai. S'a regele Prusiei, precum si intre mostenitorii si urmatorii lor si intre amendea staturi si supusi.

Art. II. Spre indeplinirea art. II. din preli-

*) Asteptamu si parerile altora. — Red.

minarile de pace facute in 26 Iuliu a. c. la Nicolburg si dupa ce Mai. S'a imperatulu Franciloru prin trimisulu seu legalu la Mai S'a regele Prusiei a dechiaratu oficiosu la Nicolburg in 29 Iuliu ei. „que'n ce qui concerne le Gouvernement de l'Empereur, la Vénétie est acquise à l'Italia pour lui être remise à la paix,“ — face si Mai. S'a imperatulu Austriei asemenea dechiaratiune si da invoiere d'a se uni regatulu lombard-venetianu cu regatulu Italiei fara alte conditiuni incomode, de catu licvidarea detoriiloru, ce se recunoscu ca aternatiórie de tierile cedate, in concordantia cu precedentia tractatului de la Zürich.

Art. III. Cadiuti in prinsóre se voru elibera numai de catu de catra amendóue partile.

Art. IV. Mai. S'a imperatulu Austriei recunósce desfacerea confederatiunii nemtiesci de pana acum si se invoiesce la constituirea nóua a Germaniei fara participarea imperiului austriacu. Totu asiá promite Mai. S'a a recunósce relatiunea mai angusta a confederatiunii, ce Mai. S'a regele Prusiei o va intemeia de partea de medianópte de la line'a riuului Main, si se dechiará convoitu cu aceea, ca statele nemtiesci de la partea medianiana a liniei acesteia se intre in unione, a carei unione nationale cu confederatiunea nemtiesca de medianópte se resérva pentru a loru contielegere mai de aprópe, si cá acést'a se aibe existintia internationale ne dependinte.

Art. V. Mai. S'a Imperatulu Austriei cedésa tóte drepturile sale castigate in pacea de Vien'a dela 30 Octobré 1864 a supr'a ducatorulu Holstein si Schlesvig Mai. S'ale regelui Prusiei cu acea propunere, ca poporatiunile din districtele medianoptiene de Schlesvig, daca ele prin votu liberu voru exprime dorintia d'a fi unite cu Dania, se se cedese Daniei.

Art. VI. La dorintia Mai. S'ale imperatului Austriei se dechiará Mai S'a regele Prusiei invoiu, ca la inchimbarile prestatatiórie Germaniei, consistintia teritoriale de acum a regatului Sasonia o va lasá se remana in cuprinsulu ei de pana acum, rezervandusi pentru aceea, ca contribuirea Sasoniei la desdaunarea speselor de resboiu si positiunea vinitória a regatului Sasonia in confederatiunea nemtiesca de medianópte se o regulese intrunu tractatu deschilinitu ce'lu va face cu Mai. S'a regele Sasoniei.

In contra Mai. S'a Imperatulu Austriei promite a recunósce organizatiunile nóua ce de catra Maj. S'a regele Prusiei se voru intemeia in Germania de la medianópte deodata cu schimbarile teritoriale.

Art. VII. Spre impartirea averii confederatiunii de pana acum se va aduna in Francofurtu dela M. celu multu pana in siese septemane dupa ratificarea tractatului acestuia o comisiune, la care au se se aréte totfelulu de cereri si pretensiuni la cofederatiune, si cari pana in siese luni se voru licvidá. Austri'a si Prusi'a voru fi reprezentate in comisiunea acést'e, si tóte regimile confederatiunii de pana acum au dreptulu d'a face asemenea.

Art. VIII. Austri'a romane indreptatita a-si duce séu a dispune despre averea imperatésca d'in cetatile confederatiunii ai deapre partea ei matriculara din averea miscatiórie a confederatiunii; acést'a se face cu tóta averea miscatiórie a confederatiunii.

Art. IX. Oficiantiloru, servitoriloru si pensionistiloru ai confederatiunii li se asecura pro rata in matricula pensiunile ce li competu si respective multora li sunt concesse.

Regimulu r. prusescu ia inse din cas'a matriculare a conferatiunii pensiunile si ajutóriele ce pana acum se denegau pentru oficiarii armatei de mai nainte de Schlesvig-Holstein si pentru armatorii loru.

Art. X. Primirea pensiuniloru aprobate de catra o. r. locutienintia in Holstein remane concésa interesentiloru.

Sum'a de 449,500 taleri daniani in obligatiuni de statu daniane cu 40% ce se afla in pastrare la regimulu o. r. austriacu si e a finantiei de Holstein, se va redá acestor'a de locu dupa ratificarea tractatului acestuia.

Nici unulu care se tiene de ducatele Holstein si Schlesvig si nici unu supusu alu Mai. S'ale imperatului Austriei si a regelui Prusiei va fi persecutatu, nepaciuitu séu conturbatu in persón'a ori averea lui pentru portarea lui politica in restimpulu intemplamintelor si alu resboiului din urma.

Art. XI. Mai. S'a imperatulu Austriei se deobléga a solvi o suma de patrudieci milióne ta-

leri prusesci Mai. S'ale regelui Prusiei spre acoperirea unei parti a speselor cauzate Prusiei din resboiu. Din sum'a acést'a inse se se detraga sum'a speselor de resboiu, ce Mai. S'a imperatulu Austriei in vertutea § art. XII a numitei paze de Vien'a de'n 30 Octobré 1864 are se le pretinda dela ducatele Schlesvig si Holstein, in 15 milióne taleri prusesci, si ca ecvivalentu alu sustinerei libere ce armat'a pruséca o va avé in tierile austriace ocupate de ea pana la incheierea pazei, in 5 milióne, asiá in catu remanu de plata numai 20 milióne.

Jumetate din sum'a acést'a se va cvitá deodata cu ratificarea recipróca a tractatului acestuia, éra a dóua jumetate cu trei septemani mai tardiu, la Oppeln.

Art. XII. Retragerea trupelor r. prusesci de pe teritióriele austriace se va indeplini intru trei septemani dupa schimbarea ratificatiunii a tractatului de pace. De'n diu'a inchimbarii ratificatiunii functiunile guvernamentelor generale prusesci se voru reduce curatu la cerculu loru de activitate militarescu.

Despusetiunile spetiali, dupa cari are se se face acést'a retragere, sunt otarite intrunu altu protocolu ce formésa adansu la tractatulu acest'a.

Art. XIII. Tóte tractatele si conveniriile incheiate intre amendóue parti innaintearebelului, in catu acele dupa desolvarea relatiunii confederatiionale de la natur'a loru nu voru trebui se 'si pérda activitatea, se punu prin acést'a de nou in valórea loru.

Indeosebi se sustiene valórea coventiunii generale Cartelu intro statele confederative nemtiesci din 10 Februariu 1831 cu tóte despusetiunile adause ce se tienú de ele. Inse regimulu o. r. austriacu dechiará ca tractatulu de valuta incheiatu in 24 Ianuariu 1857 prin desolvarea relatiunii confederale nemtiesci, isi perde valórea pentru Austri'a, si regimulu r. prusescu se dechiará invoiu a intrá in desbaterile cu Austri'a si cu coialti participatori pentru nemicierea acestui contractu.

Pentru acést'a in. contrahenti isi-resérva a incepe catu mai curendu desbateri a supr'a revisiunii tractatului de comerciú si de vama din 11 Aprilie 1865, in intielesulu usiorarii comunicatiunii recipróce.

Deocamdata numitulu tractatu se aibe valóre cu aceea observare, ca fiacaru dintre in. contrahenti i sta liberu, pre acelea, dupa insoiitiare de siese luni, a'lu lipsi de validitate.

Art. XIV. Ratificatiunile tractatului acestuia se se inchimbe in Prag'a pana in restimpulu de 8 dile séu déca se póte si mai curundu.

Spre intarirea acestuia impoteritii respectivi au subscrisu tractatulu acest'a si l'a provediatu cu sigilulu insemnelor loru.

S'a intemplatu la Prag'a in a 23 di a lunei Augustu in anulu mantuirii optspredece sute siesedieci si siese.

(L. S.) B r e n n e r m. p. (L. S.) W e r t h e r m. p.

Asié Noi toti articlii tractatului acestuia, precum si ai protocolului adansu la art. XII, i am esamizatu precisu, aplaciatu si concesu, si promitemu cu cuventulu Nostru imperatése a i respectá intru totu intielesulu loru, si despusetiunile loru a le implini precisu si Noi si armatorii Nostru.

Spre intarire am subscrisu Noi cu mana proprie acestu instrumentu de ratificatiune, si dicemu se i se impuna si insemnulu Nostru imperatésecu.

S'a intemplatu in capital'a si resiedinti'a Nóstra Vien'a in dóne diece si sietea di a lunei Augustu in anulu Domnului o mie optsute siesedieci si siese, alu regimului Nostru intr'alu optspredecelea.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Alecs. conte de Mensdorff-Pouilly m. p. La pré in. demandatiune a Mai. Sale c. r. apostolice Pudiger conte de Aldenburg m. p. consiliariu de curte si ministerialu.

AUSTRIA INFER. Vien'a. Ministrulu de resbelu cav. de Frank la propria s'a cerere e pusu in stare constanta de odihna. LMC. br. John se denumi ad interim ministru de resbelu. Archiducele Ernestu e denumitu generalu-comandante preste Stiri'a, Carinti'a, Carnioli'a, Istri'a, Goriti'a, Triestu si Vorarlberg cu resiedinti'a in Gratz. — LMC. br. Ramming e denumitu comandante gen. pentru Boemi'a. — Se ieau si mesuri pentru reducerea armatei.

Mai S'a de impreuna cu pré nalt'a familia calatorescu la Ischl. —

— Pertractarile de pace cu Italia totu mai afla cate o pedeca. Menabrea comisariulu italianu primi in conferintia de curundu trecuta mai multe pro memorie din partea Austriei, cari cuprindu dorintiele acesteia. Menabrea inca pretinde o parte din Tirolu pentru cá laculu Garda de impreuna cu tiermii lui se remana la Venetia. Cu tóte acestea ioi cólea ésa in publicu, ca Menabrea conferésa in tóte dilele cu c. Mensdorf si cu comisariulu austriacu Wimpfen. —

Correspondintia particulara a Gazetei.

Bucuresci 8 Sept. n. Dvóstra inca ati luatú cunoscintia despre asociatiunea „amiciloru constitutiunii“ ce se aduna din timpu in timpu in sal'a Slatinénu. Aceeasi se va readuna mercuri in 12 Sept. (31 Aug.) sér'a si va tracta intre altele despre Libertatea individuala, Habeas corpus, (terminu imprumutatu dela englesi cá simbolu alu libertatii personale), ce a fost, ce este si ce trebuie se fia munc'a s. a. Totu dv. ati observatu in unulu din Nrii trecutú, ca unele diarie de aici combatu cu multa mania pe acést'a asociatiune; ele nu'i potú cere desfiintierea, pentruca libertatea de a ne insoi si aduna ne este garantata prin constitutiune, voiescu prin urmare numai a o degrada in ochii publicului. Inse pentruce? Asié este, ca acést'a intrebare o veti fi pusú si Dvóstra? Eu me voiú incerca a ve arata in scurtu si mai multu numai cauzele rezervate, pentru care s'a infintiatu la noi acést'a asociatiune politica.

„Gazet'a“, „Concordia“ si „Albin'a“ reprodusera si ele constitutiunea nóstra asié precum ne o votaramu noi estimpu si precum ea fú sanctionata de Carolu I. Asié e ca acea constitutiune este intocmita dupa modelulu celoru mai bune si mai probate din Europ'a? Chiaru foile liberale din Vien'a inca'si luara ostenéla de a o apara in contra atacuriloru gazetei oficiose „Wiener Abendblatt“ si cerura totu asemenea constitutiune pentru tierile austriace! Atata inse nicidecum nu e de ajunsu. Orice tooméla, asiadiementu, constitutiune inca pre atata de intielépta, umana, liberala trebuie se tréca atatu pe calea teoretica, catu si pe cea practica in meduv'a si in sangele poporului, pentruca acesta se o simtia si se cunósca ce are in trena. Cea mai buna constitutiune, déca nu va prinde radecina in poporu, nu póte fi duratóre si nu se póte tiené, decatu dóra pe unu timpu cu baionet'a, candu apoi nu mai póte fi vorba de constitutiune. Éca, pentruce nou'a constitutiune romanésca inca are trebuintia de cevasi comentariu, explicatiune, popularisare cá se dien asié. La dv. inca s'a intemplatú, ca in an. 1863 aveati si membrii de aceia in dieta, oarii inca nici pana atunci nu citisera diplomele si patentele imperatése, ba nici constitutiunea veche nu o cunoscea de locu si totusi vrea se 'si dea voturile!

Mai este inse si alta cauza grea, pentru care acést'a constitutiune are trebuintia mare de a fi aparata cu fapt'a si prin cuventu. Ea este unu ghimpe nu numai in ochii multorú straini, ci si in ai multorú pamenteni. Constitutiunea imperialistica din 2/14 Maiu 1864 ootroata sub Al. I. Cusa mai are aparatori; principiulu alegerii de Domnu strainu mai numera anca multi contrari. Partit'a reprezentata prin Boliacu in „Trompeta“ si prin I. Eliadu in „Legalitate“ inca n'a parasitu terenulu luptei si merogu, ca in acést'a privintia frasele netede, se nu ve amagésca. Se nu uitati ca acei ómeni incepundu din 11/23 Febr. a. o. s'au folositu de orioe arme, pana si de bigoteria si de fanatismulu relegiosu, pentruca se abata inimele romaniloru de catra domnitoru strainu. Nu sciú déca ati aflatu, ca adeverat'a cauza a retragerii lui Filipu de Belgi'a nu a fostu defectulu seu organicu ca este surdu, ci a fostu imperatulu Napoleonu III., carele cu mania a spusu agentulu Romaniei, ca elu nu va suferi pe tronulu Romaniei nici unu Barbonu séu Orleans*) si totu elu a recomandatú pe Carolu de Hohenzollern, pre candu acesta nici nu visá de tronulu romanescu si elu a tramisú pe I. Braténu la parintii lui Carolu in Düsseldorf, pentru cá se'lu céra. Acést'a intemplanie este auten-

*) Regin'a vedua din Belgi'a e fic'a regelui Lud. Filipu. —

tioa. De aici dv. veti fi in stare de a ve esplioa mai multe lucruri din oate au decursu si voru mai decurge la noi. Deci déca veti vedé ca se ridioa opusetiuni in contra constitutionii, se sciti ca ea se lucra indirecte in contra Domnitorului. Vrasmasii domnitorului strainu speculandu in felulu loru, combina lucrurile asié, ca dupace Carolu se abatù dela constitutionea imperialistica din 2/14 Maiu modelata dupa cea din Franci'a, va fi usioru a'lu aduce cu inceptulu in disgratia la celu mai mare protectoru alu seu, a'lu disgusta si a'lu face se parasésca tiér'a. De aici puteti érasí judeca, pana in catu partit'a Braténiloru este angajata la sustinerea nouai constitutioni si a noului regimu. De aceea eu asiú roga pe foile romanesci din Austri'a, cá trebile nóstre se le ia mai multu numai obieptivu si se'si tiena judecat'a loru in reserva, ca este fórte greu a gaci scopurile ascunse ale partiteloru de aici, mai alesu candu cineva nu traiesce intre noi.

Eoa partit'a veche aristocratica inca'si fundá unu organu nou „Ordinea“. Tendint'a acestui diariu anevoie o vei gaci din program'a lui.

— Dvóstra n'ati voitu se publicati core-spundint'a ce v'a mersu de aici in 3/15 Aug. a. c. asupra certei incepute paremise de dn. Pasentiu si continuate de unii altii in „Concordi'a“ si in „Albin'a“ pentru denumirea celoru 21 membrii, din carii erá se se compuna societatea literaria in Bucuresci, éra in Nr. 64 alu Gazetei ati respunsu ca „se mai asteptamu“. Bine, se asteptamu; vedeti inse ca dn. Simionu Mangiuca banatiénulu nu vrea se astepte, ci apucandu maciuc'a da se tóce pe fostulu ministru C. A. Roseti, pe cei carii 'iau recomandatú membrii si au trecutú cu vederea pe dn. Maciuca, amerintia apoi si pe maiortatea membriloru crutiandu numai pe duii Cipariu, Munténu, Romanu si hai, din deosebit'a sa gratia pardonandu si pe Baritiu, ii da voia a lua parte la acea societate, pe semne cá se nu remana carulu numai cu trei róte. Acú pasa de mai astupa gurile trasniloru de baieti pentru cá se nu mai strige p'aici: uite me, cum se céta ungureni pentru banii de diumu si de diurna, par' ca au se faca unu capitalu din ei. Dupace dn. Mangiuca implú foisior'a din Nrii 61, 62 si 63 ai „Concordiei“ cu asprele mustrari facute dlui C. A. Roseti in calitatea lui de ministru; dupace 'lu dascalesce din grosulu pentruca au numitu pe cutare membrii, éra nu pe carii 'iar fi voitu elu, apoi pentruca se arate si inaintea publiculu inalt'a sa eruditiune si rangulu ce i se cuvine intre filologii Europei, publica si scrisórea sa adresata numitului dn. ministru, pe care inse eu m'asiú remasi ca dn. Roseti nu avuse timpu de a o citi, si ca o a datu cu totulu in grij'a directorulu dela departamentulu ministeriulu de cultu si instructiune publica. Anume in Nr. 63 si mai decorendu in 67 ai „Concordiei“ dn. Mangiuca isi face chiaru de capu.

Mi se pare ca totu in Gazet'a am cititu undeva, ca cu filologii cá si cu teologii nu e de glumitu, pentruca unii cá si altii isi au dogmele loru. Sémana inse ca la dn. Mangiuca pre langa dogmele filologice ambitiunea falsa se'i puna capulu. Pecatu de invetiatur'a lui, ca are frumóse cunoscintie. Ce diceti inse la neaudit'a arrogancia de a voi se invetie cineva morala pe toti literatii si literatorii natiunii romanesci? Ce diceti de nórusinát'a expresiune aplicata la dz. Hodosiú: domus mea est domus orationis, non spelunca latronis? Fiti incrediciati ca artic. dlui Mangiuca din Nr. 67 alu „Conc.“ pe unde fú cititu, fú aruncatu la o parte cu celu mai profundu disgustu. Noi pana acum nu sciamu, ca in Ungari'a inca se afla cate cineva, care se apropie in scriere de limbagiulu de suburbe alu lui Nichipercea, séu alu zapciiloru remasi cá de antica din dilele lui Grigorie Ghica voda.

Aflati incaí dv., ca membrii societatii literarie au fostu denumiti sub altu ministeriu multu mai nainte de caderea lui Cusa. Dn. Baritiu inca o scie acésta, ca in Octobré an. tr. fiindu elu aici la Bucuresci si aflanduse intr'o di la dn. Papiu, directorulu departamentulu a venitu acolo si ia cititu statutele si numele. Imi adouo aminte, ca intre alte reflexiuni ce s'au facutu, Baritiu s'a rogatu cá se'lu stérgea din catalogulu acelei societati, dicendu ca elu se

tiene de alta specialitate si a recomandatú in loculu seu pe unu preotu dela Resinari si pe unu profesoru din Brasiovu filologu de profesiune, alu carui nume l'am uitatu; i s'a datú inse spre respunsu, ca nimeni nu vrea cá nou'a societate se se compuna din 21 membrii totu numai filologi, ca asié aru fi pre a multi, ci gubernulu voiesce se intre si alte capacitati, a-nume ómeni de stilu bunu si érasí de talente organisatóre, pentruca nici unu romanu n'are de cugetu a remané numai pe langa gramatica si dictionariu, ci planulu este coptu pentru o academia de sciintie, la care apoi va potea concurge si dn. Mangiuca, numai pana atunci se parasésca manierele zapciiloru si ale epistatorulu si se invetie a distinge intre: justifica si rectifica *).

B—nu.

— In privint'a pregatitorulu la alegerile noua in camer'a legislativa a Romaniei amu mai vorbitu si in Nr. 66. De atunci diariu din Bucuresci ne adusera unu asié numitu comunicatu alu dlui Ioanu Ghica ministru alu trebiloru din laintru, in carele densulu provóca pe tóte diariile din tíera, ca ele „se se rostésoa limpede si intr'unu modu o a t e g o r i c u, cá gubernulu se póta intielege, in ce a potutu da rea interpretare legii si cum se póte indrepta erórea, ca-ci altfelu pres'a nu ar face altu, decatu a induce pe alegatori se nu scie cum se proéda si póte a'i face se stea in nepasare pentru esercitiulu drepturiloru loru politice.“

Acelasi comunicatu dn. ministru ilu incepe asié:

„Gubernesu o parte a anului cu parlamentele si ceealalta cu pres'a, dicea unu ministru englesu. Acésta este adevérat'a sistema constitutionala etc.“

Fórte frumosu. Éca ce insemna gubernu adevératu coustitutionalu, nu a pune scalusi in gurile ómeniloru, nici a lega manile publicistiloru, ci a'i invita, cá déca ei sciu ceva mai bine decatu ministrii, se o spuna pe faoia, aratandu cum este mai bine; ca intru adevérú este neasemanatu mai usioru a critica si a defaima orice in lume, decatu a face mai bine. Dic et fac Zoile melius, strigá betranii mai de multu oatra toti aceia, carii isi alegea totdeauna partea cea mai usióra, adica de a critica pururea, ei inasa a nu face nimicu.

In adevérú din acésta portare a ministru-lui I. Ghica aru potea invetia si pe airoa mai multi **).

Despre calatori'a Domnului tierii prin Moldov'a se afla dupa Monitorulu oficialu acestea:

Iasi 2 Septembé 1866.

„La 6 óre M. S. a datu banchetu la 160 persóne in sala' teatrulu, care a fostu splendidu decorata. Tóte clasele sociali, precum si tóte autoritatile si cultele au fostu reprezentate la acestu stralucitu festinu M. S. Domnitorulu a redicatu urmatóriu toastu: „Domnitorulu, este pentru mine una serbare de a ve vedé toti adunati astadi in giurulu meu. Intrarea si siederea mea in Iasi va luá locu intre cele mai placute aduceri aminte.“

„Cu cea mai viua parere de reu me voiu departá de dv. si de acestu orasiu care 'mi a aretatu intr'unu chipu atatu de stralucitu afectiunea si devotamentulu seu. Fiti convinsi, dloru, ca voiu purtá in totdeauna celu mai mare interesu pentru Iasi, care a aretatu atata abnegatiune. Facendu dara urarile cele mai sincere pentru prosperitatea a adou'a capitala a Romaniei si a dou'a resedintia a nóstra, inchinu acestu pacharn in sanetatea locuitoriloru din Iasi.“

„Tóta sala' a respunsu in celu mai mare entusiasmu: Se traiésca Mari'a S'a! de mai multe ori.“

„D. primariu alu municipaliatii Iasi a respunsu urmatórele cuvinte! „Domnulu Romaniloru la mész'a ce ne da, redica unu toastu intru prosperitatea Iasiloru.“

„Ei bine, domnitorulu, municipiulu Iasiloru, acésta sentinela romana pusa in portile Orientelui, a suferitu multu. Se aruncamu inse velulu asupra trecutulu, si la cuvintele mengatóre si gratióse ale Domnitorulu se respundemu: Se bemu cup'a bucuriei in fericirea tieriei, a M. S. Carolu I. si a stralucitei sale familie.“

„Dupa redicarea toastulu mai multe dómne, cari asistau in loge au tramisu buchete de flori Mariei Sale, Mari'a S'a parasindu sala' a binevoitu a se adresá in in particularu fiacaruia din invitati adresandule cuvintele cele mai gratióse.“

*) Rechtfertigen und berichtigen pe nemtiesce.

**) Tocma si pe la noi. — Red.

„La plecarea M. S. piéc'a teatrulu a fostu iluminata de unu focu bengalu.“

„Liniscea si ordinea cea mai perfecta au domnitú pretutindeni.“

Iasi 2 Septembé.

Mari'a S'a Domnitorulu a visitatu eri spitalulu Pascanu, casarm'a de dorobanti si de gendarmi, palatulu administrativu, scól'a centrale de fete, si biseric'a st. Nicolae domnescu, zidita de Stefan-Voda. In acésta biseric'a din vechime se ungeau Domnii Moldovei. Dupa 3 óre Mari'a S'a a visitatu pe Eminenti'a S'a mitropolitulu si colectiunea numismatica, precum si galeri'a de portrete a Domniloru Moldovei, la d. Iordache Beldimanu. Astadi Mari'a S'a a asistatu la servitiulu divinulu la mitropolia si la biseric'a catolica. La 6 óre Mari'a S'a da unu mare banchetu in sala' teatrulu unde sunt 150 persóne invitate. Mari'a S'a va plecá Mercuri prin Husi, Vasluiu, Berladu, Tecuci, Galati, Brail'a, spre a veni la Bucuresci.

La renoeperea lucrurilor inaltei curti de casatiune dn. Al. Papiu Ilarianu procurorulu generalu la aceeasi curte a tienutu érasí unu cuventu, séu cum dicu in Romani'a dicursu fórte interesantu si plinu de cele mai frumóse invetiaturi, incatu precum se esprima „Trompet'a“, in acelu dicursu voru gasi atatu legistii catu si constitutionalistii multe puncte interesante. Spre mai buna pricepere a lucrurilor se cuvine a sci, ca curtea de casatiune in Romani'a s'a organizatu intocma dupa modelulu celei francesci, carea este unu modélu in felulu seu, precum si ca aceeasi re'ncependu lucrurile dupa ferii, s'a desohisu cu multa solenitate. Acelu dicursu alu dlui Papiu Ilarianu ar face o carticica cá de 4 cóle tiparite. Noi dupa angustimea spatiulu nostru ne vomu sili a reproduce din elu totu ce vomu crede a fi mai interesantu pentru cititorii nostrii, asteptamu numai cá se ésa intréga. —

— Afara de diariile romanesci memorate de noi in Nr. tr. mai esu in Romani'a si anume in Bucuresci:

„Ghimpele“ si „Eumenidele“ séu satire politice, sciti cam in spiritulu repausatulu Nichipercea s. a.

La Focsiani eae acum in an. II „Gazet'a de Focsiani“ fói'a publicatiuniloru oficiale din resortulu curti de apelu dela Focsiani, se ocupa inse si cu politic'a, totusi mai multu de 1/2 este Buletinu oficialu.

Din tóte diariile „Monitorulu“ oficialu este celu mai mare, apoi vine „Romanulu“. Fia-ne ertatu a observa, ca cu privire la ortografia mai multe redactiuni au inceputu a mai parasi din oapritiile de mai nainte si ca pe acestu terenu se mai apropie unele de altele. Incetu cu incetulu. Unele erori chiaru si gramaticali se mai comitu in Romani'a curatu numai din invetiu seu, din lene romanésca, éra „Romanulu“ glorifica prea peste mesura pe unu mutú, cá si „Trompeta“ duplicarea consunantelor. —

Nr. 1205/civ.

1—3

EDICTU.

Din partea judecatoriei singulare Branéna in Zernesci se face cunoscutu, ca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 24 Augustu an. cur. Nr. 1659/civ. s'a concesu vendierea realitatiloru esecutei Maria Radu Mundru din Tohanulu nou pentru coperirea detoriei loi Stanu Bancila totu de acolo in sum'a de 114 fl. v. a. c. s. c. si anume:

1. Casa de lemnu sub Nr. 169 in Tohanulu nou.

2. A gradinei de langa acésta casa.

3. A agriloru din campulu Tohanului nou sub Nrii top. 1434, 1489, 1834, 1832, 1675. Aceste realitati s'au pretiuitu cu 316 fl. v. a. Dilele de vendiare se punu pe 20 Octobré si 3 Novembé 1866. Licitatiunea se va tiené in cancelari'a comunale in Tohanulu nou totdeauna la 10 óre a. a. La primul terminu se vendu realitatile numai cu pretiulu estimatiunei, éra la alu 2-lea si sub acésta. Despre conditiunile mai deaprópe se póte informa vercine in cancelaria acestei judecatorii. Toti cari au castigatu vreunu dreptu asupra acestoru realitati au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu de vendiare la acésta judecatoria, ca la diu contra acelea nu se vor mai considera.

Zernesci in 3 Septembé 1866.

Cursurile la bursa in 11. Sept. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 15 cr. v.
Augsburg	—	—	128 „ — „